Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Gemeenteraden
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum 27 januari 2023
Betreft Advies Regioagendacommissie aan Algemeen bestuur GMR

Geachte raadsleden van de gemeenteraden van de GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen,

De Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemers aan de GMR voor. Zij schept daarvoor randvoorwaarden, zodat de raden de kaderstellende en controlerende taken rondom de GroeneMetropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het Algemeen bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het algemeen bestuur en het informeren van het Algemeen bestuur over standpunten van de raden.

Bijgaand treft u het advies aan van de RAC GMR aan het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur van de GMR. Dat advies is gebaseerd op het verslag van de vergadering van de RAC GMR van 23 januari jl. welke u eveneens aantreft aangehecht aan dat advies.

Termijnkalender
Tijdens de vergadering van de Regioagendacommissie is de geactualiseerde versie van de Termijnkalender van de Groenemetropoolregio besproken. Deze actuele versie treft u bijgaand aan. U kunt deze betrekken bij uw eigen kalender van uw raad.

Woondeal
Tot slot attendeer ik u op het volgende. Naar verwachting bespreekt u binnenkort de Woondeal in uw raden. Deze Woondeal is regionaal toegelicht op 28 november 2022. Bij die informatiebijeenkomst of nadien zijn vragen gesteld waar antwoorden op zijn gegeven.

De stukken behorend bij die bijeenkomst, alsmede de antwoorden op de gestelde vragen treft u aan bij de stukken van die vergadering.
https://groenemetropoolregio.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/782bed9b-e741-47dd-ae05-fe6d94aaf916
U kunt die betrekken bij uw eigen besprekingen over de Woondeal.

Met vriendelijke groet,

voorzitter Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio A-N
Wimer Heemskerk

Bijlagen:

1. Brief met advies van RAC GMR van 26 januari 2023 aan Dagelijks, Algemeen bestuur en directie GMR. Inclusief verslag en actiepunten daaraan gehecht.

Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
De voorzitter Algemeen bestuur
De heer drs. H.M.F. (Hubert) Bruls
Mevrouw H. Tiemens, Directeur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Datum 27 januari 2023
Betreft Advies Regioagendacommissie AB GMR 23 januari 2023

Geachte heer Bruls, mevrouw Tiemens,

De Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemende gemeenten van de GMR voor. Zij schept daarvoor randvoorwaarden zodat de raden de kaderstellende en controlerende taken rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het Algemeen bestuur en het informeren van het Algemeen bestuur over standpunten van de raden.

De RAC GMR heeft op 23 januari jongstleden vergaderd. Van die vergadering treft u bijgaand een concept-verslag aan. Om de leesbaarheid van dat verslag te vereenvoudigen benoemen wij in deze brief een aantal zaken, welke u kunt betrekken bij de eerstvolgende vergadering van het Algemeen bestuur op 15 februari 2023. De RAC GMR dan wel haar individuele leden worden ook geacht de afzonderlijke Raden te informeren. Om die reden zal dezelfde informatie ook naar deze Raden worden verzonden.

Wij vragen uw aandacht voor de volgende gespreksthema's, die tijdens de vergadering van de RAC GMR de revue zijn gepasseerd.

Inspraakreactie van de heer R. Barends
De heer Barends heeft een schriftelijke inbreng geleverd voor de vergadering. Deze reactie is aan het verslag aangehecht. De Regioagendacommissie heeft daar kennis van genomen. De Regioagendacommissie laat het aan uw beoordeling over of en zo ja, u vanuit uw positie gebruik wenst te maken van de opmerkingen en suggesties van de heer Barends.

Vergaderdata regioagendacommissie GMR
De volgende vergaderdata zijn vastgelegd voor 2023, waarvoor een bestuurslid van het Dagelijks bestuur, alsmede de directie van harte zijn uitgenodigd.

- Maandag 20 maart 20.15 uur Nijmegen
- Maandag 22 mei 20.15 uur Arnhem
- Maandag 26 juni 20.15 uur Arnhem
- Maandag 18 september 20.15 uur Nijmegen
- Maandag 16 oktober 20.15 uur Arnhem
- Maandag 27 november 20.15 uur Nijmegen

Regionale bijeenkomsten 2023
De Regioagendacommissie attendeert u op de volgende bijzonderheden voor de drie regionale bijeenkomsten van respectievelijk 10 februari, 7 april en 6 oktober.
Ter vergadering is aangegeven dat conform het Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen de Regioagendacommissie een zware rol vervult bij de totstandkoming en invulling van deze bijeenkomsten.

Letterlijk staat er in het informatieprotocol het volgende bepaald:

> *Er zijn minimaal twee raadsontmoetingen in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, nieuwe agendapunten in voorbereiding. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken ('resoluties') worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn niet bindend, maar zullen door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen worden betrokken. Ze worden aan de individuele raden aangereikt.*
>
> *Als er opgaven zijn waarvoor in de opdrachtformulering is gekozen om het beeldvormende en eventueel oordeelsvormende deel van de besluitvormingscyclus op regionaal niveau te organiseren, dan kan dit op een raadsontmoeting worden geagendeerd.*
>
> *De vorm en inhoud van deze bijeenkomst komt in samenwerking met de regioagendacommissie tot stand. De regioagendacommissie bepaalt de openbaarheid van de ontmoeting, de agenda en bijbehorende documenten alsmede het verslag.*

De Regioagendacommissie ervaart het als een omissie dat zij niet tijdig geraadpleegd is over het programma en de genodigden van de regiobijeenkomst van 10 februari 2023. Althans vanuit het beeld

dat deze bijeenkomst, - in ieder geval deels - , bedoeld was als een bijeenkomst voor de raden. Namens de GMR is betoogd dat deze bijeenkomst toch niet aldus is vormgegeven. De Regioagendacommissie spreekt om die reden de wens uit dat er nog twee specifiek op de raden gerichte bijeenkomsten worden waarbij het Informatieprotocol als leidraad wordt gehanteerd.
Dat gezegd zijnde, kan het voorgaande direct van toepassing worden verklaard op de bijeenkomst van 7 april as. Een werkbezoek voor de raden op locatie met daarbij als focus het Groen-blauwe raamwerk ligt daarbij in het verschiet. De geplande datum wordt niet wenselijk geacht, zijnde de Goede vrijdag. Hiervoor dient een alternatieve datum gekozen te worden. Dit wordt gezamenlijk ter hand genomen door het Regiobureau en de secretaris van de regioagendacommissie. Het uitgangspunt daarbij blijft dat de bijeenkomst gestalte krijgt ruimschoots voor het zomerreces en tevens dat raadpleging van de Regioagendacommissie dient plaats te vinden tijdens in de vergadering van 20 maart as. De Regioagendacommissie verwacht dan een uitgewerkt voorstel tegen de achtergrond van het voornoemd Informatieprotocol.

Termijnkalender Regioagendacommissie en de raden
Tijdens de vergadering is de geactualiseerde Termijnkalender besproken. De Regioagendacommissie spreekt haar waardering uit voor de verbeteringen die zijn aangebracht en ook in de toekomst worden nagestreefd. De leden van de Regioagendacommissie delen wel het beeld dat veel van de opgaven, - ongeacht de inspanningen van de Groenmetropoolregio op het vlak van de informatievoorziening -, voor hun eigen raden niet altijd even eenvoudig geduid kunnen worden. De behoefte aan duiding komt met name daar naar voren waar het verschil ligt tussen de regionale insteek versus de lokale gevolgen. Los van het feit dat zij zich ervan bewust zijn dat hun raden altijd de bevoegdheid houden tot het vaststellen van kaderstellende thema's dan wel hun colleges hun raden in de gelegenheid stellen een standpunt in te nemen, wordt dit ongemak nog steeds gevoeld. De delegatieleden beseffen zich dat hierin óók een taak is weggelegd voor hun eigen colleges van B&W. Echter zij dragen ook verbeteringen aan. Één van die verbeteringen is de keus voor een zogeheten praatplaat, een visualisatie van het thema, met daarin aandacht voor het tijdspad, onderscheidenlijke rollen en bevoegdheden en positie van het dagelijks en algemeen bestuur van de GMR, raden en colleges van een thema binnen het geheel van opgaven. Een voorbeeld daarvan treft u als bijlage aan.

Verkenning actualisatie Gemeenschappelijke regeling Groenemetropoolregio A-N
Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 7 december 2022 ingestemd met een verkenning door het dagelijks bestuur om een verordenende bevoegdheid op te nemen in de Gemeenschappelijke regeling. Dit besluit is namens u toegelicht bij de Regioagendacommissie.

De regioagendacommissie vindt dat de afzonderlijke raden op eigen tempo de ruimte moeten krijgen het gesprek te voeren en een oordeel te vellen over de eventuele verordenende bevoegdheid.

Uitzendingen vergaderingen Algemeen bestuur
Vanuit de Regioagendacommissie is gevraagd naar de vindplaats van de uitzendingen van het Algemeen bestuur. Toegezegd is dat vanuit het Regiobureau hier nog nadere informatie over volgt. Aangegeven is dat het wel de bedoeling is dat, - uitzonderingen daargelaten -, de vergaderingen uitgezonden worden.

Met vriendelijke groet,

Wimer Heemskerk,

Voorzitter Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen

Bijlagen:

- Concept-verslag RAC GMR 23 januari 2023
- Schriftelijke inbreng van dhr. R. Barends van 23 januari 2023
- Praatplaat als voorbeeld van delegatielid R. Arians - Beuningen

conceptverslag – Vergadering Regioagendacommissie

Datum	23-01-2023
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Stadhuis gemeente Nijmegen
Voorzitter	Wimer Heemskerk
Toelichting	De vergadering vindt plaats in Nijmegen wegens onbeschikbaarheid raadszaal Arnhem. DB en directie sluiten aan vanaf 20.15 uur.
Aanwezig	1. Arnhem: Wimer Heemskerk / 2. Nijmegen – Michelle van Doorn, Marieke Smit, Maartje Maas. 3. Wijchen – Karin Hoogteijling, Martin Verharen. 4. Heumen – Ronald Hunse. 5. Overbetuwe: Henk Mulder, Mariël de Vries 6. Doesburg: Bart Bauhuis 7. Rozendaal: Loes Hupkes, Wouter van den Akker. 8. Rheden; Boudewijn van de Geijn, Ties Kuipers. 9. Zevenaar: Britte Liselotte van Die, Koen Godschalk 10. Berg & Dal: Carolien de Greeff. 11. Renkum: Dorien Firet, Oswald Velthuizen. 12. Duiven: Eric Klappers, Wouter Smit. 13. Mook & Middelaar: Ton Broekmans. 14. Westervoort: Stanley Neyendorf, Joop van Weelden. 15. Beuningen: David Schaftenaar, Robin Arians 16. Lingewaard: Corrie Dolmans-Klumper, Gerard Rasing. Aanwezig vanuit de GMR vanaf 20.25 uur • Voorzitter GMR, dhr. H. Bruls • Directeur H. Tiemens • Burgemeester A. Schaap
Afwezig met kennisgeving	Nijmegen – Cees de Beer / Arnhem – Marlies Neutkens, Nicky Eppich / Berg & Dal – Jos Verstegen / Mook & Middelaar – Hanneke Roozendaal / Westervoort – Piet van Egmond.
Afwezig	Doesburg - Hendrik Vels / Heumen – Saskia Tuinder / Arnhem: Carmen Quint, Nicky Eppich / Lingewaard – Harry Arends / Montferland – Erik Wassing.

00	**de weblink voor de live-uitzending vanaf 20.15 uur** https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/2367f9fb-1fc0-4e66-a4c1-229415fd47d6

01 **Opening (vaststellen vergaderquorum) en mededelingen**

- In de raadsvergadering van de gemeente Rozendaal van 13 december 2022, is de heer A.G. Blokland (fractievoorzitter van Rosendael'74) door en namens de gemeenteraad van Rozendaal benoemd tot plaatsvervangend lid van de Regio-agendacommissie van de GMR.
- Regiocongres 2023: vrijdag 10 februari 2023 13.00 - 17.00 uur Musis sacrum Arnhem.

De volgende afmeldingen worden door de voorzitter genoemd:

1. Westervoort Piet van Egmond. Zijn plaatsvervanger Stanley Neyendorff neemt waar.
2. Arnhem – mw. Marlies Neutkens.
3. Mook & Middelaar – Hanneke Roozendaal
4. Berg & Dal – Jos Verstegen
5. Nijmegen – Maartje Maas (schuift later aan) & Cees de Beer

Voorts is burgemeester Agnes Schaap aanwezig voor de Verstedelijkingsstrategie en vanuit de directie mw. Harriët Tiemens vanaf 20.15 uur.
De voorzitter stelt vast dat er een vergaderquorum is.

Desgevraagd geven de leden aan dat dat er geen andere mededelingen zijn naast die daarnet benoemd zijn en in de agenda staan.

02 **Vaststellen agenda RAC GMR 23 januari 2023**

- De voorzitter geeft aan dat dhr. Ramon Barends zich heeft aangemeld voor inspraak. Hij stelt voor dat dat dhr. Barends kan inspreken voor de schorsing.
- Vanuit de leden van de commissie zijn er geen andere opmerkingen en/of aanvullingen over de agenda. Daarmee is de concept-agenda definitief vastgesteld.

03 **Ingekomen stukken**

Niet van toepassing

04 **Vaststellen besluitenlijst 21 november 2022 & ter kennisname advies RAC GMR aan algemeen bestuur & brief RAC GMR aan de raden**

- De regioagendacommissie stelt het verslag en besluitenlijst met inachtname van mogelijke wijzigingen vast.
- Het advies van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur en de brief van de regioagendacommissie aan de Raden zijn ter kennisname.

De Regioagendacommissie stelt het verslag en de besluitenlijst ongewijzigd vast.

05 **Terugblik regionale informatiebijeenkomst Woondeal 24 november 2022**

- De presentatie is toegevoegd. Tijdens de bijeenkomst is digitaal meegekeken door 67 personen. In totaal is er door 107 personen de presentatie bekeken.
- De delegatieleden kunnen hun beelden meegeven over de bijeenkomst dan wel de vervolgbesluitvormingen in hun gemeenten.
- Vanuit het DB en directieraad kunnen bijzonderheden worden gemeld.

Voorzitter: nodigt uit tot een uitwisseling van beelden, wat ging goed, wat verdient verbetering, aan- en of opmerkingen? Er zijn geen op- of aanmerkingen.

06 **Stand van zaken Intekenen regionale agenda 2023-2024 Groene Metropoolregio**

De delegatieleden kunnen de actuele stand van zaken mededelen over hoe de besluitvorming is verlopen in hun gemeente.
Vanuit het DB & directie zal naar verwachting aandacht worden besteed aan de stand van zaken en bijzonderheden.

Voorzitter: nodigt uit tot een uitwisseling van beelden, wat ging goed, wat verdient verbetering, aan- en of opmerkingen? Er zijn geen op- of aanmerkingen.

07 **Stand van zaken besluitvormingen Raden Zienswijze op concept NRD RES 2.0**

De Groene Metropoolregio coördineert het proces Milieueffectrapportage voor de Regionale Energiestrategie, waarvoor de deelnemende gemeenten én de provincie
bevoegd gezag zijn. De eerste stap in het proces is het vaststellen van een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau door alle colleges. De GMR heeft de gemeenten verzocht hierover hun zienswijzen kenbaar te maken uiterlijk 23 december 2022.
De delegatieleden kunnen desgewenst hun beelden over hun besluitvormingsproces delen met de andere delegatieleden. Als het goed is hebben alle gemeenten hun zienswijzen ingediend.

Voorzitter: nodigt uit tot een uitwisseling van beelden, wat ging goed, wat verdient verbetering, aan- en of opmerkingen?
Wijchen – Verharen: wat is de voortgang van de RES MER 2.0. Krijgen de raden nog een totaaloverzicht van de zienswijzen van alle raden?
Renkum – Firet: vond de informatie nogal abstract en hoog over en merkte dat raadsleden het moeilijk vonden de consequenties te vertalen naar hun lokale situatie. Beuningen - dhr. Schaftenaar herkent de worsteling, met name waar de regio eindigt en waar die van de gemeente zelf begint. Voorzitter vraagt of er meer of andere begeleiding nodig was. Renkum – Firet, kijk niet alleen naar proces, maar naar betere verbinding met de inhoud. Bijvoorbeeld met een oplegger, grenzen tussen gemeente versus regio scherper verwoorden. Nijmegen – Van Doorn: de vraag waar de regio begint en waar de gemeente, was bij dit stuk niet aan de orde. Na uitvoering van de MER wordt de inhoudelijke betekenis voor de regio en gemeente duidelijker. Zij herkent de worsteling wel.

08 **Termijnkalender GroeneMetropoolregio en bijeenkomsten Regioagendacommissie**

In de laatste vergadering van 2022 is de Termijnkalender van de Groenemetropoolregio vastgesteld. Een voorbehoud werd nog gemaakt voor de data. Inmiddels kunnen de data van de eerste helft van 2023 bevestigd worden, alsmede de locaties. Daar zijn de data voor het najaar 2023 aan toegevoegd ter vaststelling door de Regioagendacommissie. Aldus wordt de RAC GMR geadviseerd de volgende data vast te stellen voor de rest van het jaar:

- Maandag 20 maart 19.30 uur Nijmegen
- Maandag 22 mei 19.30 uur Arnhem
- Maandag 26 juni 19.30 uur Arnhem
- Maandag 18 september 19.30 uur Nijmegen
- Maandag 16 oktober 19.30 uur Arnhem
- Maandag 27 november 19.30 uur Nijmegen

Speciale aandacht gaat uit naar de drietal data van de regiobijeenkomsten:

- 10 februari Regiocongres GMR: De keuze is gemaakt om de raadsontmoeting voor het voorjaar 2023 te koppelen aan dit evenement.
- 6 oktober Raadsontmoeting najaar 2023: ’s middags / ’s avonds. Het programma wordt in samenspraak met de RAC gemaakt.
- 7 april Werkbezoek Raden & RAC GMR op locatie. De invulling nog nader te bepalen.

Concept-besluit: vaststellen vergaderdata.

Voorts is de termijnkalender geactualiseerd. De nieuwste versie zal als bijlage nagezonden worden.

- De voorzitter verzoekt de secretaris dit agendapunt en de wijzigingen op de eerdere Termijnkalender toe te lichten. De secretaris geeft aan dat het een overzicht is dat gewijzigd zal worden. Soms door nieuwe inzichten, soms omdat het Rijk een ander tempo volgt, met als voorbeeld de Woondeal. Het is één van de belangrijkste sturingsinstrumenten van deze commissie. Drie belangrijke uitgangspunten:
  - We sturen niet meer op wat in het AB komt, maar op de processen van de vijf grote opgaves.

- Raden dienen lokaal en regionaal voldoende tijd krijgen voor oordeelsvorming, debat en uitwisseling en besluitvorming.
- De rol en positie van DB, AB, College en Raden dient op voorhand duidelijk te zijn.

Voor wat betreft deze uitgangspunten geldt de opgave en ambitie dat de Termijnkalender steeds scherper geformuleerd zal worden.

- Visualisatie / Praatplaatje: Beuningen – Arians: geeft de wens aan tot meer visualisatie, met als doel dat in een soort praatplaat in één oogopslag voor raadsleden van de achterliggende raden direct het tijdspad, status en positie van een thema / onderwerp duidelijk wordt binnen het grotere geheel. De rol van de GMR, dagelijks bestuur, Algemeen bestuur, colleges en raden dient dan ook duidelijk te zijn. Deze wens wordt breed gesteund vanuit de RAC GMR.
  Overbetuwe – De vries: geeft aan dat dat er wel een scheiding ligt tussen de info die de GMR algemeen verstrekt, versus de lokale info en kleur die colleges er aan moeten geven voor hun raden.
- De regionale bijeenkomsten: Namens Rozendaal – Hupkes wordt aangegeven dat het Regiocongres van 10 februari as. een combinatie betreft van de raadsontmoeting en een congres. Jaarlijks dienen er twee raadsontmoetingen georganiseerd te worden. Verwezen wordt naar het Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. In dat protocol wordt ook verwezen naar peilingen van de mening van raadsleden en uitspraken ('resoluties') die door raadsleden worden ingediend. De vorm en inhoud van deze bijeenkomst komt in samenwerking met de regioagendacommissie tot stand. De regioagendacommissie bepaalt de openbaarheid van de ontmoeting, de agenda en bijbehorende documenten alsmede het verslag. Deze spelregels zijn niet gevolgd voor de bijeenkomst van 10 februari. Zij mist een alternatief. Rheden – Van de Geijn herkent het geschetste probleem. Zal voor februari niet veel wijzigen, maar wil wel prominentere rol RAC GMR in de toekomst. Rozendaal – Van den Akker en Nijmegen – Smit steunen deze wens.
- De data van de regiobijeenkomsten: De bijeenkomst van 7 april wordt niet wenselijk geacht omdat het dan de Goede vrijdag is (Rozendaal – Van den Akker). Verzocht wordt om een week eerder of later te plannen. De bijeenkomst van 6 oktober kan voor bepaalde gemeenten vallen binnen hun herfstvakantie. Beide data dienen dus goed bekeken te worden.
- Huisvestingsverordening: Rozendaal – Van den Akker vraagt naar de regionale status daarvan, want gemeenten hebben immers hun eigen verordening. Secretaris: iedere gemeente stelt de verordening vast, maar dat is wel een regionale, want dit is bij uitstek een thema dat je regionaal moet regelen. Wellicht zal dat tot bepaalde discussies leiden, zoals woningen met voorkeur voor eigen bewoners.

1. Actie: De vergaderdata van de RAC GMR zijn vastgesteld. Ze worden gecommuniceerd via de website van de GMR en de raden en DB en AB van de GMR worden geïnformeerd.

09 **Afgelasting vergadering regioagendacommissie 12 september 2022 (doorgeschoven bespreekpunt vergadering RAC GMR 21 november 2022)**

De vergadering is destijds afgelast vanwege ontbreken agendaonderwerpen van het Algemeen bestuur. U kunt de redenen van de afgelasting, de communicatie of het gevolgde proces betrekken bij de bespreking van dit onderwerp.

- Dhr. Velthuizen geeft aan dat dit onderwerp al voldoende besproken is.
  De voorzitter vraagt de overige leden wat voor proces zij willen voor mogelijke afgelastingen. De meerderheid is niet voor afgelastingen. Wijchen – Hoogteijling: De ontmoeting van en het relatiebeheer van de delegatieleden wordt belangrijk gevonden. Zij het dat als de agenda dun is, de gelegenheid moet worden gegrepen wat bredere gespreksthema's te agenderen om halfslachtige gesprekken te voorkomen.
- Proces- versus inhoudelijke rol RAC GMR: Renkum – Velthuizen geeft aan het gesprek te willen voeren over dit spanningsveld. Vraagt of daar belangstelling voor is. Beuningen- Schaftenaar: is geïnteresseerd in dit thema. Berg & Dal – De Greeff: wil afzonderlijke agendering hiervan.

Nijmegen – Smit: wil gesprek aangaan aan de hand van een concreet voorbeeld. Bijvoorbeeld de Woondeal? Rheden – Van de Geijn: suggestie om het te bespreken aan de hand van een onderwerp dat in de toekomst speelt, met behulp van een geschetst ideaal proces. Renkum – Velthuizen: voorbeeld punt 14 van de agenda, wijziging gemeenschappelijke regeling. Voorzitter: brede belangstelling, het komt binnenkort terug op de agenda.

- Vergaderingen Algemeen bestuur: Rheden – Van de Geijn: vraagt of en zo ja waar de uitzendingen van het Algemeen bestuur terug te zien zijn.

2. Actie: er volgt een afzonderlijke agendering van het thema taakstelling RAC GMR, adviserende rol versus inhoud.

10 **Schorsing vergadering & opening om 20.15 uur in bijzijn Dagelijks bestuurder en directie GMR**
Dhr. H. Bruls (voorzitter DB en AB GMR), mw. A. Schaap (burgemeester Renkum) en mw. H. Tiemens (directeur GMR).

10A **Inspraak**
Dhr. R. Barends spreekt in. Zijn inspraak is aangehecht aan dit verslag. Hij spreekt oa. zijn dank uit voor het toevoegen van zijn vragen en de gegeven antwoorden over de Woondeal.

3. Actie: inspraakmemo dhr. Barends wordt aangehecht aan het verslag

11 **Mededelingen vanuit bestuur en directie**
In ieder geval informatie Regiocongres 'Kracht in de regio'
vrijdag 10 februari 2023 13:00 - 17:00. Het regiocongres 2023 gaat over 'Kracht in de regio; hoe initiatieven uit de samenleving onze regio maken'. Laat je op vrijdagmiddag 10 februari verrassen door een veelzijdig programma. Boordevol ontmoeting, inspiratie, kennis opdoen en een dosis humor.
Mw. Tiemens:

- Regiocongres: er zijn nu 350 aanmeldingen.

12 **Meerdere gespreksthema's bestuur, directie en de RAC GMR**
In ieder geval:

1. Regiocongres 10 februari 2023.
2. Woondeal 24 november 2022: onder andere Terugblik regionale informatiebijeenkomst maar ook mogelijke bijzonderheden vanuit het DB en directie.
3. Termijnkalender GroeneMetropoolregio en bijeenkomsten Regioagendacommissie & 7 april Werkbezoek Raden & RAC GMR op locatie. De invulling nog nader te bepalen.
4. Stand van zaken regionale agenda 2023-2024 Groene Metropoolregio. Stand van zaken vanuit DB en directie en bijzonderheden.
5. Stand van zaken besluitvormingen Raden Zienswijze op concept NRD RES 2.0.

Mw. Tiemens:

- Woondeal: meeste colleges hebben het vrijgegeven voor hun raden. Sommige raden hebben het besproken of staan op het punt het te bespreken. De lokale besluitvorming verschilt en hangt af van de afspraken.
- NRD RES 2.0.: meeste raden hebben het behandeld. De zienswijzenota komt naar de raden toe.
- Regionale agenda: binnenkort komt de jaarrekening en het verslag naar de raden.
- Termijnkalender: daarin staat vermeld dat er een addendum komt bij de begroting. Dit heeft betrekking op de kostenverhogingen in relatie tot de inflatiepercentages en de CAO-loonkosten. Niet op de inhoud, maar technisch.

Planning diverse regiobijeenkomsten

- Regiocongres 10 februari 2023: Namens Rozendaal – Hupkes wordt aangegeven dat het Regiocongres van 10 februari as. een combinatie betreft van de raadsontmoeting en een congres. Jaarlijks dienen er twee raadsontmoetingen georganiseerd te worden. Verwezen wordt naar het Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. In dat protocol wordt ook verwezen naar peilingen van de mening van raadsleden en uitspraken ('resoluties') die door raadsleden worden ingediend. De vorm en inhoud van deze bijeenkomst komt in samenwerking met de regioagendacommissie tot stand. De regioagendacommissie bepaalt de openbaarheid van de ontmoeting, de agenda en bijbehorende documenten alsmede het verslag. Deze spelregels zijn niet gevolgd voor de bijeenkomst van 10 februari. Zij mist een alternatief. Mw. Tiemens: dat is juist. Deze bijeenkomst is niet volgens het informatieprotocol verlopen. Desgevraagd door Renkum – Velthuizen waarom dat niet is gebeurt, geeft mw. Tiemens aan dat dit onvoldoende bekend was. Aanpassing van deze bijeenkomst is niet meer mogelijk, want die is al over 3 weken. Voor volgend jaar kan er wel op deze wijze worden gewerkt. Dhr. Bruls geeft aan dat dat inderdaad niet de opzet is voor deze bijeenkomst. Dit leidt tot onduidelijkheid, want in de stukken staat dat deze bijeenkomst wordt gecombineerd met de raadsontmoeting. Renkum – Velthuizen geeft wens aan dat die twee bijeenkomsten wel nog worden dit jaar worden georganiseerd.

- Regiobijeenkomst 7 april: Voorzitter: geeft aan dat het voorgenomen werkbezoek op 7 april op de Goede vrijdag valt en dat de RAC GMR een alternatieve datum wenst. Vanuit de GMR wordt daarmee ingestemd.

- Addendum begroting: Rheden – Kuipers: bevraagt mw. Tiemens op het aangekondigde addendum bij de begroting. Mw. Tiemens geeft aan dat dit een technische wijziging betreft, ingegeven door een verhoging van de kosten door inflatiepercentages en de CAO.

- Praatplaat / visualisaties opgaven / besluiten: Beuningen – Ariens, gesteund door Renkum - Firet: geeft de wens aan tot meer visualisatie, met als doel dat in een soort praatplaat in één oogopslag voor raadsleden van de achterliggende raden direct het tijdspad, status en positie van een thema / onderwerp duidelijk wordt binnen het grotere geheel. De rol van de GMR, dagelijks bestuur, Algemeen bestuur, colleges en raden dient dan ook duidelijk te zijn. Deze wens wordt breed gesteund vanuit de RAC GMR. Mw. Tiemens geeft aan hieraan aandacht te zullen schenken via de regiocoördinatoren. Dhr. Bruls geeft aan dat het ook een kwestie is van lokale smaken en hoe men lokaal geïnformeerd wenst te worden. De regio kan geen maatwerk leveren voor iedere gemeente, daar waar colleges dit voor hun rekening moeten nemen. Dhr. Bruls zou dan graag een voorbeeld willen zien als denkrichting. Beuningen –Ariens zegt toe die praatplaat toe te sturen die hi heeft gemaakt.

- Regionale ambities Montferland: Duiven - Smit: bevraagt mw. Tiemens en bestuur op de mogelijke stand van zaken van uittreden Montferland, naar aanleiding van hetgeen hij de pers heeft gelezen. Dhr. Bruls geeft aan dat het besluit onvoldoende duidelijk is en de GMR nog geen duiding heeft ontvangen.

- Uitzendingen Algemeen bestuur vergaderingen Rheden – Geijn: vraagt naar de uitzendingen van het Algemeen bestuur. Mw. Tiemens geeft aan dat dat wel de bedoeling is, maar de laatste keer in Wijchen er sprake was van technische onmogelijkheden. Zij zal de RAC GMR hierover informeren.

Acties: Termijnkalender.

4. Voor wat betreft de twee verplichte raadsontmoetingen worden in de toekomst de procedurele eisen, in het bijzonder de rol en positie van de RAC GMR gewaarborgd conform hetgeen daarover gesteld staat in het 'Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
5. De regionale ontmoeting van 7 april wordt een andere alternatieve datum voor gezocht. De Goede vrijdag wordt niet wenselijk geacht.
6. De regiobijeenkomst van 6 oktober wordt nog beoordeeld op herfstvakantie.

Actie visualisatie opgaven en besluitvorming

7. Dhr. Arians (Beuningen) stuurt als voorbeeld een praatplaat ter ondersteuning van de informatie voor de raden naar het DB, AB.

Actie: uitzendingen vergaderingen algemeen bestuur

8. Mw. Tiemens informeert de RAC GMR over de uitzendingen van de RAC GMR, of en zo ja waar die te vinden zijn.

13 **Verstedelijkingsstrategie (inclusief presentatie)**

Verstedelijkingsstrategie (inclusief presentatie)
NB: de bijlage het Groen-Blauwe raamwerk treft u aan als bijlage.

De Verstedelijkingsstrategie is de routekaart voor de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley om te komen tot een gezonde en groene groei van de regio. De raden hebben hierover al besloten. Daarbij is de focus op de beste combinatie van wonen, economie, bereikbaarheid en leefomgeving. Het is overkoepelend voor de vijf grote opgaven van de GMR. Uiteindelijk zullen de uitgangspunten van deze strategie meer concreet moeten worden uitgewerkt met zichtbare gevolgen voor de individuele gemeenten of combinaties van gemeenten. Om die reden zal dit een terugkerend onderwerp zijn in de RAC GMR, omdat de rol van de raden gewaarborgd moet worden.
De stand van zaken van de verstedelijkingsopgave zal om die reden worden toegelicht. Toegelicht wordt wat het aankomende jaar / jaren speelt op het gebied van de verstedelijkingsopgave: (regionaal ruimtelijk arrangement, gebiedsprogramma's, Verstedelijkingsprogramma (NOVEX-programma)), hoe dit zich tot elkaar verhoudt en hoe gemeenten hierin worden betrokken. In deze toelichting zal één thema, te weten het zogeheten Groen-blauwe raamwerk worden uitgelicht.

Het Groen-blauwe raamwerk, zoals in bijgevoegd rapport "Vervlochten regio" is geschetst, is een onderzoek naar de kansen en mogelijkheden om landschap, natuur en cultuurhistorie in de regio te versterken. Waar mogelijk in combinatie met andere ruimtevragers. Dit rapport is gebruikt als onderlegger voor de gebiedsuitwerkingen. zoals in het najaar door de raden vastgesteld. Omdat het Groen-blauwe raamwerk en de uitwerking daarvan ook in de toekomst een belangrijke onderlegger zullen vormen voor de keuzes die op dit vlak worden voorgelegd aan raden, willen wij raden hier graag goed over informeren: hoe wordt dit rapport gebruikt en verder uitgewerkt? Hoe wordt het vervolg- en besluitvormingsproces vormgegeven als onderdeel van de verstedelijkingsstrategie, het regionaal ruimtelijk arrangement en het Gelders Programma Landelijk Gebied? Dit is één van de thema's tijdens de bustour op vrijdagmiddag 7 april.
Dhr. Mathieu Schouten geeft een presentatie over de Verstedelijkingsstrategie en het samen met mw. A. Schaap lichten zij het Groen-blauw Raamwerk toe.
Mw. A. Schaap geeft aan dat het Groen-blauw raamwerk de kansen in beeld brengt als onderzoekrapport, keuzes worden nu nog niet gemaakt. Wel is dit raamwerk zoveel mogelijk opgenomen in de gebiedsuitwerkingen.

Vragen en opmerkingen delegatieleden:

- Tijdspad: Rheden – Van de Geijn: vraagt naar de tijdslijn voor het proces: Mw. Tiemens geeft aan dat voor de zomer de informatie gepland staat, inclusief het werkbezoek op 7 april en na de zomer richting het BO-Mirt van november besluitvorming van de raden.
- Status Novex: Beuningen – Schaftenaar: de NOVEX zou de basis moeten zijn voor de verstedelijkingsstrategie, echter die is nog in ontwikkeling. Hoe zit dat? Mw. Tiemens, de Novex is het voornemen van het Rijk, en dat zie je hier terug. Verder is de Novex-regio weer iets anders dan Novex-locaties zoals Winkelsteeg of het Stationsgebied. Dhr. Schouten: dit thema is meerjarig, het komt ook terug, zodat er voldoende mogelijkheden zijn voor aanpassingen.
- Lokale vertalingen verstedelijkingsstrategie: Beuningen – Arians: vraagt aandacht voor de lokale vertaling van de verstedelijkingsstrategie. Mw. Tiemens: de besluitvorming ligt altijd bij de raden, en dat is ook het moment om goed te kijken naar de vertaling naar lokale gevolgen.

14 Verkenning actualisatie Gemeenschappelijke regeling Groenemetropoolregio A-N

- Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 7 december 2022 ingestemd met een verkenning door het dagelijks bestuur om een verordenende bevoegdheid op te nemen in de Gemeenschappelijke regeling. Dit geschiedde op basis van een adviesmemo die u als bijlage aantreft.
  In dit memo wordt het proces beschreven om te komen tot een actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Onderdeel van deze herziening is het besluit van het DB om de verkenning te starten om de verordende bevoegdheid op te nemen in de GR. Het Algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd.
  Mocht er een wijziging worden voorgesteld dan dienen alle raden hiermee in te stemmen.

  Mw. H. Tiemens licht de achtergronden, reikwijdte en proces van de verkenning toe. We kennen nu al twee regelingen waarbij geld toegekend wordt dat verdeeld moet worden over de regio via subsidies. Bijvoorbeeld voor cultuurregelingen en wandelroutes. De regio mag dat niet, dus dat geschiedt dan via een gemeente. Die moet dan de andere gemeenten controleren op de vervulling van de subsidievoorwaarden en draait daar dan ook voor op als het niet goed gaat. Voorts levert dit een werkbelasting op voor die gemeente, terwijl de GMR nu net als doel het de gemeenten te ontlasten. Werkzaamheden vinden dan ook vaak dubbel plaats wat de efficiency niet ten goede komt. Als de gemeenten willen dat de GMR dit regelt en uitvoert dan is daarvoor een verordenende bevoegdheid voor nodig en die staat dan weer los van de mogelijk wijzigingen op de gemeenschappelijke regeling op basis van de Wet wijziging gemeenschappelijk regelingen. Die laatste wijzigingen worden qua impact niet zo groot verwacht van de GMR, omdat daar bij het ontstaan van de gemeenschappelijke regeling al op geanticipeerd werd. Het onderzoek waar het AB toe besloten heeft het oog op de juridisch-financiële kant van zo'n keuze. Als voorbeeld wordt naar de regiodeal verwezen, als er geld vanuit het Rijk wordt gegeven dan zal dit verdeeld moeten worden.
- Rheden – Kuipers & Van de Geijn: geven aan dat hun gemeenteraad waarschijnlijk geen voorstander is van zo'n wijziging voorafgaand aan de andere wijzigingen. Op zich snappen ze behoefte wel, maar verzoeken om scherpte in de verschillen ten opzichte van de huidige situatie.
- Renkum – Velthuizen: verwijst naar een aantal vergaderingen terug waarin de menskracht / bemensing van het regiobureau nog een zorg betrof, en vraagt zich af of dit nu niet juist bijdraagt aan de werkdruk.
- Dhr. Bruls: wijst op het ongemak dat er is bij die gemeenten die nu de verantwoording moeten afleggen aan de subsidiegever (het Rijk) en de vergaande verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat.
- Rozendaal – Akker: wat is de breedte van de verordenende bevoegdheid?
- Dhr. Bruls: het gaat in principe om de kassiersfunctie, maar het voorstel kan breder zijn indien men tegen andere zaken aanloopt. Uiteindelijk is het aan de raden om te besluiten.

15 Rondvraag & sluiting vergadering

Voorzitter: Onderlinge communicatie delegatieleden. Herhaling oproep tot toestemming en delen elkaars telefoonnummers en gebruiken emails voor netwerk delegatieleden.
De voorzitter roept de leden alsnog expliciet toestemming te geven voor het onderling delen van emailadressen en telefoonnummers.

9. Actie: leden geven door of ze toestemming geven voor onderling delen emailadressen en telefoonnummers. Zo nodig reminder via het secretariaat.

De voorzitter sluit de vergadering.

Termijnagenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum / versie : 23 januari 2023

Aan : Regionale Agendacommissie GMR A-N

Evenementen

Datum	Onderwerp	Toelichting
2023		
10 februari	Regiocongres 2023 'De kracht in de regio'	https://www.aanmelder.nl/regiocongres2023 De keuze is gemaakt om de raadsontmoeting voor het voorjaar 2023 te koppelen aan dit evenement.
7 april	Bustour Verstedelijkingsopgave GMR voor raadsleden	13.00 – 18.00 uur Bustour door de Groene Metropoolregio A-N over de verstedelijkingsopgave en specifiek ingezoomd op het groen-blauwe raamwerk. *Save the date volgt*
6 oktober	Raadsontmoeting najaar 2023	's middags / 's avonds Het programma wordt gemaakt in samenspraak met de RAC.

Lange termijnagenda gemeenteraden

2023		
februari	Regio Deal Arnhem-Nijmegen Gezonde Groene Groei	informeren
Toelichting: In november hebben de drie partners GMR A-N, The Economic Board en de provincie een aanvraag bij het Rijk ingediend om een Regio Deal te sluiten. In het eerste kwartaal 2023 neemt het Kabinet hier een besluit over en worden wij geïnformeerd. Gemeenteraden worden via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomst hiervan.		
februari	Actualisatie regionale Huisvestingsverordening	informeren
Toelichting: Op 1 januari 2024 loopt de Huisvestingsverordening af. Het aankomend jaar wordt gewerkt aan de actualisatie daarvan. In februari worden gemeenteraden via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces, de planning en de voornaamste aandachtspunten.		

februari	Actualisatie Woondeal	besluitvormen
Toelichting: Uiterste datum besluitvorming: 8 maart* Op woensdag 8 maart vindt een ondertekeningmoment plaats voor de zeven woondealregio's in de provincie Gelderland. De woondeals worden ondertekend door de minister van BZK, de gedeputeerde van de provincie en de voorzitter van de desbetreffende regio. De heer Bruls is als voorzitter van de GMR door de achttien gemeenten gemandateerd om de Woondeal GMR A-N te ondertekenen. *het ondertekenen van een bestuursovereenkomst zoals de woondeal is, is een bevoegdheid van het college van B&W. De Woondeal GMR A-N is (in veel gemeenten) ter besluitvorming aan gemeenteraden aangeboden, om de uitgangspunten uit de woondeal vast te stellen en om deze te borgen in het lokale woonbeleid. Als besluitvorming door gemeenteraden plaats vindt na 8 maart 2023 heeft dit geen consequenties voor de bespreking in de gemeenteraad en heeft het geen consequenties voor de ondertekening door alle partners.		
april	Informatiebrief meerjarenbegroting 2024-2027 + toelichting wat dit betekent voor de Regionale agenda 2023-2024	informeren
Gemeenten worden via een brief geïnformeerd over de te verwachte lijn van de meerjarenbegroting 2024-2027 en ontvangen daarbij een toelichting – een addendum – op de (huidige) Regionale agenda 2023-2024.		
mei / juni	Verstedelijkingsopgave	informeren
Toelichting: Gemeenten worden via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het eerste concept van het Verstedelijkingsprogramma. In het Verstedelijkingsprogramma worden de bovenlokale ruimtelijke opgaven opgenomen die worden besproken met partners als gemeenten, GMR, Foodvalley, provincies Gelderland en Utrecht, diverse ministeries, Waterschappen, etc.		
mei / juni	Jaarrekening 2022	besluitvormen
Toelichting: Gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de jaarrekening 2022.		
november	Meerjarenbegroting 2024-2027	besluitvormen
Toelichting:		
4e kwartaal	Herziening Gemeenschappelijke Regeling GMR A-N	besluitvormen
Toelichting: Als gevolg van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen		
november / december	Actualisatie regionale Huisvestingsverordening	besluitvormen
Toelichting:		
2024		
1e kwartaal 2024	Regionale Woon-zorg visie	Informeren / besluitvormen

Toelichting:

Rondje door de Regio
Juli 2022-December 2022

Inleiding
Het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen heeft zich ten doel gesteld om kennis te delen die in de gemeenten en in de Regio is opgehaald. Kennis wordt ook verknoopt en samengevoegd rondgestuurd. Een van de instrumenten die gebruikt worden is het zogeheten 'Rondje door de Regio' – een korte notitie gericht aan het AB en de RAC – waarin ik kort verslag doe van bijeenkomsten die ik heb bijgewoond en inzichten die ik op heb gedaan. Onderzoeken of notities die uit de bijeenkomsten voortvloeien worden breder gedeeld. Doel van dit document is: informatief/ter kennisname.

Uit het Gelders Huis
- Op 19 oktober bespraken de Gelderse Staten een Startnotitie over de Gelderse puzzel: het traject wat de provincie dit en komend jaar gaat doorlopen in opdracht van het Rijk. Gelderland heeft veel wensen en zou eigenlijk 1,8 keer zo groot moeten zijn om alles een goede plek te geven. Een traject wat de provincie met alle stakeholders wil oppakken.
- Ook op 19 oktober bespraken de Staten de Verstedelijkingsstrategie ANF.
- Op 30 november bespraken de Gelderse Staten de nieuwe rol van de provincie in de Volkshuisvesting in een beeldvormende sessie. Op 6 december werden deze onderwerpen oordeelsvormend besproken. Rondom de Woondeal kom ik hierop terug.

Gluren bij de buren
- De Regio Rivierenland hield een bijpraatsessie over de Gebiedsagenda voor de Fruitdelta. Ook wordt er nagedacht over een nieuwe governancestructuur.
- Bij de Regio FoodValley werd een raadsinformatieavond gehouden over het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied. Dit is een onderwerp dat ook in onze Groene Metropoolregio aan de orde zou moeten komen.
- Tenslotte organiseerde de Provincie Overijssel samen met de Commissie voor de m.e.r. een informatiebijeenkomst over de Omgevingswet en de OER die als vervanging voor het MER wordt geïntroduceerd. Belangrijk om te delen is dat ieder bestuursorgaan een advies aan de Commissie kan vragen over een beleidsdocument.

Lokaal loeren
- Ik vulde mijn tijd in de gemeenteraden deze periode het meest met de jaarlijkse begrotingen. Ik sprak in bij de gemeenteraden van Arnhem, Nijmegen, Overbetuwe, Lingewaard en Rozendaal. Gemeenten van verschillende formaten, maar met dezelfde basisopdrachten.
- In Arnhem en Nijmegen voerde ik het woord over de Verstedelijkingsstrategie. Ik heb kritiek geuit over de gesloten wijze waarop deze tot stand is gekomen.

Wijchen, 7-12-2022.

Ramon Barends

[redacted]

kennisnetwerkarnhemnijmegen@gmail.com